

Kreikka KL20 – keskeinen sanasto

ἄλφα

ἀγαθός, -ή, -όν hyvä 102
 ἀγαπάω rakastaa 143
 ἀγάπη, -ης ἢ rakkaus 116
 ἀγαπητός, -ή, -όν rakastettu, rakas 61
 ἄγγελος, -ου ὁ sanansaattaja, lähetti; enkeli 176
 ἄγιος, -α, -ον pyhä 233
 ἄγω (ἀγαγ-) kuljettaa, viedä, tuoda; johdattaa 67
 ἀδελφός, -οῦ ὁ veli 343
 αἴρω nostaa, ottaa, kantaa; ottaa pois, surmata 101
 αἰτέω pyytää, anoa, rukoilla 70
 αἰών, -ῶνος ὁ aika, aikakausi; iäisyys; εἰς τὸν αἰῶνα ikuisesti 122
 αἰώνιος, (-α), -ον iankaikkinen, ikuinen, ainainen 71
 ἀκούω kuulla, kuunnella 430
 ἀλήθεια, -ας ἢ totuus 109
 ἀλλά mutta, vaan 638
 ἀλλήλων resiprookkipron. toinen toisensa, keskenään 100
 ἄλλος, -η, -ο toinen, muu 155
 ἁμαρτία, -ας ἢ erehdys, rikkomus, synti 173
 ἁμαρτωλός, -όν syntinen 47
 ἄν modaalipartikkeli, ei käännetä sellaisenaan, sävyttää lauseen merkitystä 167
 ἀναβαίνω nousta, mennä ylös 82
 ἀναγινώσκω lukea 32
 ἀνάστασις, -εως ἢ ylösnousemus; nouseminen, herääminen 42
 ἀνήρ, ἀνδρός ὁ mies; sulhanen, aviomies 216
 ἄνθρωπος, -ου ὁ ihminen 551
 ἀνίστημι nostaa, herättää; juuriaor. ja med. nousta, astua esiin 108
 ἀνοίγω avata; pass. aueta, avautua 77
 ἀπαγγέλλω ilmoittaa; julistaa 45
 ἀπέρχομαι (-ελθ-) mennä pois, lähteä; hävitä, kadota 118
 ἀπό + gen. pois jonkin luota, jostakin, -sta/stä, -lta/-ltä 646
 ἀποθνήσκω (ἀπο-θαν-) kuolla 111
 ἀποκρίνομαι vastata 232
 ἀποκτείνω tappaan, surmata 74
 ἀπόλλυμι (ἀπ-ολ-) tuhota, hävittää, kadottaa; med./pass. hukkaa, tuhoutua, turomeltua 91
 ἀποστέλλω lähettää 132
 ἀπόστολος, -ου ὁ lähetti, apostoli 80
 ἄπτω sytyttää, med. koskea, koskettaa, jtk + gen. 39
 ἄρνιον, -ου τό karitsa 30
 ἄρτι juuri, äsken; nyt, nykyään; ἀπ' ἄρτι tästä lähtien 36

ἄρτος, -ου ὁ leipä 97

ἀρχιερέυς, -έως ὁ ylipappi 122

ἄρχω hallita; med. alkaa 86

ὁ ἄρχων hallitsija, johtomies 37

αὐτός, αὐτή, αὐτό pron. hän, se; itse; sama 5 601

ἀφίημι, jättää, hylätä; antaa anteeksi; sallia 146

βῆτα

βάλλω (βαλ-) heittää 122

βασίλεια, -ας ἢ kuninkuus, herruus; valtakunta 162

βασίλευς, -έως ὁ kuningas 115

βιβλίον, -ου τό kirja, kirjakäärö 34

βλασφημέω pilkata, herjata, pilkata Jumalaa 34

βλέπω nähdä, katsoa 133

γάμμα

Γαλιλαία, -ας ἢ Galilea 61

γάρ sillä; nimittäin, näet, niinpä; -han/-hän (ei koskaan lauseen ensimmäisenä sanana) 1 042

γεννάω synnyttää; pass. syntyä 97

γῆ, γῆς ἢ maa 250

γίνομαι (γεν-) tulla, tapahtua; olla, tulla jksk 670

γινώσκω saada tietää; tietää, tuntea; ymmärtää 222

γλῶσσα, -ης ἢ kieli 50

γραμματεύς, -έως ὁ lainopettaja 64

γραφῆ, -ῆς ἢ kirjoitus; kirjoitukset (Raamattu t. sen osa) 51

γράφω kirjoittaa 191

γυνή, γυναῖκος ἢ nainen; morsian, aviovaimo 215

δέλτα

δαιμόνιον, -ου τό paha henki, riivaaja 63

δέ mutta, ja (lauseessa ensimmäisen sanan t. ensimmäisten sanojen jälkeen) 2 801

δεῖ yksipers. verbi täytyy, on pakko 101

δείκνυμι osoittaa, näyttää 33

δέχομαι ottaa vastaan, ottaa vierakseen; hyväksyä 56

δέω sitoa; vangita 43

διά + gen. läpi, kautta, välityksellä

+ akk. välitse; tähden, vuoksi; 668

διάβολος, -ου ὁ adj. panetteleva; subst. Paholainen 37

διακονέω palvella, avustaa, jtk + dat. 37

διδάσκαλος, -ου ὁ opettaja 59

διδάσκω opettaa 97

διδασχῆ, -ῆς ἢ opetus, oppi 30

δίδωμι antaa 415

δίκαιος, -α, -ον vanhurskas, hurskas, lakia kunnioitava, oikeudenmukainen 79

δικαιοσύνη, -ης ἢ oikeus, oikeudenmukaisuus, vanhurskaus 92

διώκω ajaa takaa, vainota, tavoitella 45
δοκέω luulla, kuvitella, arvella 63
δόξα, -ης ή kunnia, kirkkaus 166
δοξάζω ylistää, kunnioittaa; korottaa; kirkastaa 61
δοῦλος, -ου ó orja, palvelija 124
δύναμαι voida, kyetä 210
δύναμις, -εως ή voima 119
δύο kaksi 132
δώδεκα kaksitoista 75

È ψιλόν

ἐάν jos (εἰ + ἄν) 351
ἐαυτοῦ, -ῆς, -οῦ refleksiivipron. itsensä, itselleen, itseään 321
ἐγγίζω lähestyä, tulla lähelle 42
ἐγγύς lähellä, jtk + gen. t. dat. 31
ἐγείρω herättää, nostaa; nousta; pass. herätä, nousta 144
ἐγώ persoonapron. minä 1 802
ἔθνος, -ους τό kansa, mon. vieraat kansat 162
εἰ jos 507
εἰ μή jollei, paitsi
εἰμί olla; olla olemassa 2 461
εἰρήνη, -ης ή rauha 92
εἰς + akk. sisään, johonkin, jonnekin 346
εἷς, μία, ἓν yksi; μία τῶν ἡμερῶν yksi/eräs päivä 346
εἰσέρχομαι (-ελθ-) mennä t. tulla sisään, saapua jhk 194
ἐκ, ἐξ + gen. jostakin, -sta/-stä 916
ἕκαστος, -η, -ον jokainen, itse kukin 82
ἐκβάλλω (-βαλ-) heittää ulos, karkottaa 81
ἐκεῖ siellä 105
ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο demonstratiivipron. tuo; hän, se 265
ἐκκλησία, -ας ή kansankokous, kansa; seurakunta 114
ἐλπίζω, -ίδος ή toivo 53
ἐμός, -ή, -όν possessiivipron. minun 76
ἐμπροσθεν + gen. edessä, edellä, eteen 48
ἐν + dat. jossakin, -ssa/-ssä, -lla/-llä 2 757
ἐν ks. εἷς
ἐντολή, -ῆς ή käsky, säädös 67
ἐνώπιον + gen. edessä 94
ἐξέρχομαι (-ελθ-) mennä, lähteä ulos; olla peräisin t. kotoisin jstk 218
ἐξουσία, -ας ή lupa, valta, mahdollisuus 102
ἔξω ulkona, ulos 63
ἐπί + gen. päällä, -lla/-llä; luona; perusteella; yli; eteen; aikana
+ dat. päällä, yläpuolella, yli; edessä, luona; perusteella
+ akk. yli, päällä, päälle; luo, johonkin; vastaan; ku- luessa, aikana; 891
ἐπερωτάω kysyä; pyytää, jltk + akk., jtk + akk. t. περί + gen. 56
ἐπιτίθημι asettaa jnk päälle 39

ἐργάζομαι tehdä työtä 41
ἔργον, -ου τό teko, työ, toiminta 169
ἔρημος, -ον autio, asumaton 48
ἔρχομαι (ἐλθ-) mennä, tulla, kulkea 636
ἐρωτάω kysyä; pyytää, rukoilla, jltk + akk., jtk + akk. t. περί + gen. 63
ἐσθίω (φαγ-) syödä, aterioida 158
ἔσχατος, -η, -ον viimeinen 52
ἕτερος, -α, -ον toinen, muu; toisenlainen, erilainen 99
ἔτι yhä, vielä; enää 93
ἐτοιμάζω valmistaa 40
ἔτος, ἔτους τό vuosi; κατ' ἔτος joka vuosi 49
εὐαγγελίζω tuoda iloinen viesti; med. julistaa evan- geliumia; pass. tulla julistetuksi, saada kuulla evan- geliumi 54
εὐαγγέλιον, -ου τό ilosanoma, evankeliumi 76
εὐρίσκω (εὐρ-) löytää, jstk + ἐν; huomata, havaita 176
εὐχαριστέω kiittää 38
ἔχω (σχ-) omistaa, olla jllak; ἔχω εἰς pitää jnk 711
ἔως kunnes; jhk saakka + gen. 146

Ζῆτα

ζάω elää 140
ζητέω etsiä, tavoitella, tutkia 117
ζωή, -ῆς ή elämä 135

Ἡτα

ἥλιος, -ου ó aurinko 32
ἡμεῖς persoonapron. me 864
ἡμέρα, -ας ή päivä; καθ' ἡμέραν joka päivä 389
Ἡρώδης, -ου ó Herodes 43

Θῆτα

θάλασσα, -ης ή meri, järvi 91
θαυμάζω ihmetellä, hämmästellä, jtk επί + dat. 43
θέλημα, -ατος τό tahto 62
θέλω tahtoa, haluta 209
θεός, -οῦ ó jumala, Jumala 1 318
θεραπεύω parantaa 43
θεωρέω katsella, nähdä 58
θλίψις, -εως ή ahdinko, ahdistus 45

Ἰῶτα

ἴδιος -α, -ον jnk oma 114
ἴδου katso!, katsokaa!, jätetään usein kääntämättä 200
ἱερέυς, -έως ó pappi 31
ἱερόν, -οῦ τό temppele, pyhäkkö 71
Ἱεροσόλυμα, -ων τά Jerusalem 62
Ἱερουσαλήμ, -ή Jerusalem (taipumaton erisnimi) 77
Ἰησοῦς, -οῦ ó Jeesus 919
ἱμάτιον, -ου τό vaate, päällysvaate 60
ἵνα tarkoitusta ilmaiseva konjunktio että, jotta; niin et- tä; tahtomista, varomista ja pyytämistä ilmaisevien verbien yhteydessä että 663
Ἰουδαία, -ας ή Juudea 44

Ἰουδαῖος, -ου ὁ juutalainen; juudealainen 195
Ἰούδας, -α ὁ Juudas 45
Ἰσραήλ, - ὁ Israel (taipumaton erisn.) 68
ἵσθημι asettaa, pystyttää; akt. juuriaor. asettua, sei-
sahtua; pf. seisoa; pass. seisautua, pysähtyä 154
Ἰωάννης, -ου ὁ Johannes 135
Ἰωσήφ, - ὁ Joosef (taipumaton erisnimi) 35

κάππα

κάγω = καὶ ἐγώ (krasis)
καθαρίζω puhdistaa; pass. puhdistua 31
καθώς niin kuin; sen mukaan kuin 182
καί ja, niin; mutta; myös 9 164
καινός, -ή, -όν uusi 42
καιρός, -οῦ ὁ tietty aika, ajankohta, hetki 86
κάκεινα = καὶ ἐκεῖνα (krasis)
κακός, -ή, -όν paha, huono 50
καλέω kutsua, nimittää 148
καλός, -ή, -όν hyvä, kaunis 101
κάμέ = καὶ ἐμέ (krasis)
κάμοί = καὶ ἐμοί (krasis)
καρδία, -ας ἡ sydän 157
καρπός, -οῦ ὁ hedelmä; sato 66
κατά + gen. alas; vastaan
+ akk. pitkin, kautta; alas, luo; mukaan; nähden; 476
καταβαίνω tulla t. mennä alas, laskeutua 82
κεφαλή, -ῆς ἡ pää, huippu 75
κηρύσσω julistaa, kuuluttaa, saarnata 61
κλαίω itkeä, valittaa ääneen 40
κόσμος, -ου ὁ koru; järjestys; maailmankaikkeus,
maailma; ihmiskunta 186
κρατέω ottaa kiinni, pidättää, tarttua 47
κύριος, -ου ὁ herra, isäntä; Herra 719

λά(μ)βδα

λαλέω puhua 296
λαμβάνω (λαβ-) ottaa, tarttua; saada 260
λάος, -οῦ ὁ kansa, ihmisjoukko 142
λέγω (εἶπ-) sanoa, puhua; kysyä, vastata
2 262
λίθος, -ου ὁ kivi 59
λογίζομαι ajatella 41
λόγος, -ου ὁ sana, puhe 330
λύω irrottaa, päästää, vapauttaa; rikkoo, tehdä tyhjäk-
si, purkaa 42

μῦ

μαθητής, -οῦ ὁ opetuslapsi 261
μᾶλλον enemmän; πολλῶ μᾶλλον paljon enemmän
81
μαρτυρέω todistaa 76
μαρτυρία, -ας ἡ todistus, todistaminen 37
μάρτυς, -υρος ὁ todistaja; marttyyri 35
μέγας, μεγάλη, μέγα suuri 243
μείζων, -ον suurempi, suurin (sanan μέγας kompar.)
45

μέλος, -ους τό jäsen 34
μέν partikkeli, ilmaisee tav. lievää vastakkainasette-
lua, jää usein kääntämättä; 180
μέν – δέ tavallinen yhdistelmä, ilmaisee kahden sanan
t. lauseen rinnakkaisuutta t. vastakkaisuutta toi-
saalta – toisaalta; voidaan usein jättää kääntämättä
t. käännetään vain δέ: mutta, kuitenkin
μένω jäädä, viipyä, pysyä jssk, pitäytyä jhk 118
μέρος, -ους τό osa, osuus, pala; ἐκ μέρους osaltaan
42
μέσος, -η, -ον keskellä oleva, keskimäinen; ἐκ
μέσου keskeltä; ἐν μέσῳ keskellä, keskelle +
gen. 58
μετά + gen. kanssa, joukossa
+ akk. jälkeen, kuluttua; 473
μή ei; konjunktiiivin, imperatiivin, optatiivin,
infinitiivin ja partisiipin kieltosana 1 043
μηδέ eikä, ei edes 56
μηδείς, -μία, -έν ei kukaan 89
μήτηρ, μητρός ἡ äiti 83
μικρόν adv. vähän; vähän aikaa (adj:sta μικρός 46)
μία ks. εἷς
μισέω vihata, olla rakastamatta 40
μόνον adv. vain, ainoastaan (adj:sta μόνος 115)

νῦ

ναός, -οῦ ὁ temppeli 45
νεκρός, -ά, -όν kuollut 128
νόμος, -ου ὁ laki 195
νῦν nyt 148
νύξ, νυκτός ἡ yö 61

ξῖ

-

ὀ μικρόν

ὁ, ἡ, τό artikkeli 19 904
ὁ δέ (mutta/ja) hän
ὁ μὲν – ὁ δέ toinen – toinen
ὁδός, -οῦ ἡ tie 101
οἶδα tietää (muodoltaan perfektin, merkitykseltään
preesens) 318
οἰκία, -ας ἡ talo, huone; koti 94
οἰκοδομέω rakentaa 40
οἶκος, -ου ὁ talo, huone; koti 114
ὅλος, -η, -ον kokonainen, koko; kaikki 110
ὁμοίως samalla tavoin, samoin 30
ὄνομα, -ατος τό nimi; ὀνόματι nimeltään 231
ὅπου missä, mihin 84
ὄραω (ἰδ-) nähdä 449
ὄς, ἧ, ὅ rel.pron. joka, mikä 1 356
ὄς μὲν – ἄλλος δέ toinen – toinen
ὄς μὲν – ὄς δέ toinen – toinen
ὄσος, -η, -ον niin suuri kuin, niin paljon kuin; mon.
kaikki jotka 110

ὅστις, ἥτις, ὅτι joka; jokainen joka, kuka tahansa joka 148
 ὅταν kun (ὅτε + ἄν) 123
 ὅτε kun 103
 ὅτι että; koska, sillä 1 297
 οὐ, οὐκ, οὐχ ei 1 613
 οὗ missä, jossa, jonne (paikan adv. rel.pron:sta ὅς) 54
 οὐδέ eikä, ei myöskään 144
 οὐδεὶς, -μία, -έν ei kukaan, ei mikään 227
 οὐκέτι ei enää 47
 οὖν siis, niinpä, näin 501
 οὐρανός, -οῦ ὁ taivas 274
 οὗτος, αὕτη, τοῦτο demonstratiivipron. tämä; hän, se 1 391
 οὕτως tällä/sillä tavoin, samoin 208
 ὀφείλω olla velkaa, velvoitettu; pitää, täytyy 35
 ὀφθαλμός, -οῦ ὁ silmä 100
 ὄχλος, -ου ὁ väkijoukko, kansanjoukko 175

πῖ

παιδίον, -ου τό lapsi, lapsukainen 52
 πάλιν takaisin; jälleen, taas, edelleen, vielä 141
 πάντοτε aina, jatkuvasti 41
 παρά + gen. luota, -lta/-ltä
 + dat. luona, äärellä, -lla/-llä; edessä
 + akk. luo, viereen, lle, -lla/-llä, vieressä; ohi, vastaan; paitsi; 194
 παραβολή, -ῆς ἡ vertaus 50
 παραγγέλλω säätää, käskää, jtk + dat. 32
 παραγίνομαι (-γεν-) tulla, saapua 37
 παραδίδωμι vangita, luovuttaa, antaa tuomittavaksi; kavaltaa 119
 παρακαλέω puhutella, kehottaa; rohkaista, lohduttaa 109
 παραλαμβάνω (-λαβ-) ottaa mukaansa; saada, ottaa vastaan; ottaa omakseen 50
 παρρησία, -ας ἡ avoimuus, rohkeus (dat. παρρησίᾳ avoimesti, julkisesti) 31
 πᾶς, πᾶσα, πᾶν jokainen, kaikki; koko 1 244
 πατήρ, πατρός ὁ isä 414
 Παῦλος, -ου ὁ Paavali 157
 πέμπω lähettää 79
 πέντε viisi 36
 περί + gen. -sta/-stä; puolesta, hyväksi; koskien
 + akk. ympäri, ympärillä, -lla/-llä; vaiheilla (ajasta); 333
 περιπατέω vaeltaa, kulkea 95
 Πέτρος, -ου ὁ Pietari 156
 πίνω (πι-) juoda 73
 πίπτω (πεσ-) pudota, kaatua, langeta maahan 90
 πιστεύω uskoa, luottaa 243
 πίστις, -εως ἡ usko, luottamus; uskollisuus 243
 πιστός, -ή, -όν luotettava, uskollinen; uskova 67

πληρώω täyttää; noudattaa 87
 πνεῦμα, -ατος τό tuuli, henkäys; henki, henkiolento 379
 ποιέω tehdä 568
 πόλις, -εως ἡ kaupunki 164
 πολύς, πολλή, πολύ moni, paljon; suuri, runsas 418
 πονηρός, -ά, -όν adj. kelvoton, huono, paha; subst. paha ihminen; Paha 78
 πορεύομαι mennä, lähteä liikkeelle, kulkea 154
 ποῦ kysymyssana missä, minne 48
 πούς, ποδός ὁ jalka 93
 πρεσβύτερος, -α, -ον adj. vanhempi; subst. vanhin; presbyteeri 66
 πρό + gen. edessä, edellä, eteen; ennen 47
 πρόβατον, -ου τό lammas 39
 πρὸς + gen. puolesta, hyväksi
 + dat. lähellä, luona
 + akk. luo, -lle, kohti, luona; kohtaan, vastaan; mukaan; suhteen; 699
 προσκυνέω kumartua maahan; rukoilla, palvoa 60
 πρόσωπον, -ου τό kasvot, henkilö; πρό προσώπου + gen. edellä, ennen 76
 πρότερον adv. ensin, aikaisemmin (adj:sta πρότερος 11)
 προφήτης, -ου ὁ profetta 144
 πρώτος, -η, -ον ensimmäinen 156
 πτωχός, -ή, -όν köyhä 34
 πῶς kuinka, miten 103

ρῶ

ῥῆμα, -ατος τό sana, puhe; asia 68

σίγμα (σίγμα)

σάββατον, -ου τό sapatti 68
 σάρξ, σαρκός ἡ liha 147
 σατανᾶς, -ᾶ ὁ Saatana, vastustaja 36
 σεαυτοῦ, -ῆς, -οῦ refleksiivipron. itsesi, itsellesi, itseäsi 43
 σημεῖον, -ου τό merkki, tunnusmerkki; ihmeteko 77
 σήμερον tänään 41
 σοφία, -ας ἡ viisaus 51
 σταυρόω ristiinnaulita 46
 σύ persoonapron. sinä 1 066
 σύν + dat. kanssa, seurassa; ja 128
 συνάγω (-αγαγ-) koota yhteen; pass. tulla kootuksi, kokoontua 59
 συναγωγή, -ῆς ἡ synagoga 56
 σώζω pelastaa, parantaa; pass. pelastua, parantua 107
 σῶμα, -ατος τό ruumis 142
 σωτηρία, -ας ἡ pelastus, vapautus 46

ταῦ

τε ja; τε καί ja (enklittinen sana) 215
 τέκνον, -ου τό lapsi; kuv. seurakunnan jäsen 99
 τέλος, -ους τό loppu; päämäärä 40
 τῆρέω vartioida; noudattaa 70

τίθημι panna, asettaa; panna alttiiksi 100
τιμή, -ῆς ἢ arvo, hinta; kunnioitus, kunnia 41
τίς, τί kuka, mikä, mitä 555
τις, τι joku, eräs, jokin 526
τοιούτος, -αύτη, -οὔτο(ν) tällainen, sellainen 57
τόπος, -ου ὁ paikka, paikkakunta 94
τότε silloin 160
τρεῖς, τρία kolme 67
τυφλός, -ή, -όν sokea 50

ὕ ψιλόν

ὔδωρ, ὔδατος τό vesi 78
υἱός, -οῦ ὁ poika, jälkeläinen 379
ὑμεῖς persoonapron. te 1 847
ὑπάγω poistua, lähteä, mennä 79
ὑπάρχω olla, olla olemassa 60
ὑπέρ + gen. puolesta, tähden; -sta/-stä
+ akk. yli; enemmän kuin; 150
ὑπό + gen. ilmaisee passiivilauseessa tekijän, agentti-
rakenne
+ akk. alla, alle; 220
ὑπομονή, -ῆς ἢ kärsivällisyys 32
ὑποστρέφω palata 35
ὑποτάσσω alistaa; pass. olla alistettu, olla kuuliainen,
jllek + dat. 38

φῖ

φαίνω loistaa; pass. tulla näkyviin, ilmestyä 31
φανερῶω ilmoittaa, tehdä tunnetuksi 49
Φαρισαῖος, -οῦ ὁ fariseus 99
Φίλιππος, -ου ὁ Filippos, Filippus 36
φοβέομαι pelätä 95
φόβος, -ου ὁ pelko 47
φυλάσσω vartioida; varjella; noudattaa 31
φυλή, -ῆς ἢ sukukunta, heimo; kansakunta 31
φωνή, -ῆς ἢ ääni 139
φῶς, φωτός τό valo 73

χῖ

χαίρω iloita, olla iloinen; aor. tulla iloiseksi 74
χαρά, -ᾶς ἢ ilo 59
χάρις, -ιτος ἢ sulaisuus, kauneus; suosio, armo 156
χείρ, χειρός ἢ käsi 178
χρεία, -ας ἢ tarve, välttämättömyys 49
χρείαν ἔχω tarvita, jtk + gen.
Χριστός, -οῦ ὁ Kristus 531
χρόνος, -ου ὁ aika, ajanjakso, kausi 54

ψῖ

ψυχή, -ῆς ἢ sielu, henki, elämä 103

ὦ μέγα

ὦς niin kuin, ikään kuin; niin että; että; kuinka 504